IL-WIEHED U TLETIN HADD MATUL IS-SENA (2017) IL-GERARKIJA TAL-POPLU TA’ ALLA

Contributed by Frans Galea
Saturday, 04 November 2017
Last Updated Saturday, 04 November 2017

Din
hija il- Liturgija tal-Wiehed u Tletin Hadd matul is-Sena (2017) bi hsibijiet min Joe Rapa.

Matul l-elfejn sena ta’ Storja tal-Knisja,
kienu 'afna dawk li 'aduha kontra l-ideja li fil-Knisja jkun hemm !erarkija ta’
tmexxija li tibda mill-Papa, tg'addi g'al g'and l-Isqfijiet, il-kappillani u
l-Presbiteri. Kien hemm |minijiet meta
tassew il-Knisja ma kinitx immexxija tajjeb u wie'ed wasal biex qal li jekk
il-Knisja ma qerduhiex dawk li kienu jmexxuha, veru li mhi se tinqered qatt. Biex in!ib e|empju, il-Knisja kienet
immexxiha bl-ag'ar mod mill-Papiet ta’ |mien ir-Rinaxximent, meta dawn kienu
iktar 'siebhom fil-poter u l-g'ana tag'hom milli fil-kura spiritwali
tan-nies. U lanqas setg'u jie'du 'sieb
spiritwalment lill-membri tal-Poplu ta’ Alla g'ax huma kienu materjalisti u
korrotti iktar minnhom. Kien f’dan
i|-|mien li l-Mulej ippermetta li titnissel ir-Riforma Protestanta li b'alissa
qeg'da ti elebra l-'ames mitt sena tag'ha.

G'al min ma jafx l-Istorja, dan hu diffi li
biex ja ettah, spe jalment meta f’dawn l-a''ar sekli l-Knisja gawdiet minn
tmexxija ta’ Papiet qaddisa li a'du dak kollu li jlellex fid-dinja u 'arqu
'ajjithom fis-servizz tal-Knisja. A'na
mdorrijin b’Papiet kbar li j'obbu lil Kristu u l-Knisja tieg'u. Anke esù nnifsu xtaq li l-mer'la li kien se
j'alli hawn warajH kellha tkun immexxija minn !erarkija ta’ kari|mi. Hu g'a|el tnax mill-'afna dixxipli li kellu;
u minn dawn it-tnax g'a|el tlieta, Pietru, akbu u wanni, li kienu - irku ta’
!ewwa tieg'u u li kienu huma biss pre|enti f’ erti mumenti mportanti
b'at-trasfigurazzjoni fuq it-Tabor.

Imma l-ideja ta’ tmexxija, g'al Kristu, kienet
differenti minn dik tag'na jew tal-pagani. “Min irid ikun kbir fostkom, g'andu
jkun qaddej tag'kom, u min irid ikun l-ewwel fostkom, g'andu joqg'od ilsir ta’ kul'add. G'ax hekk ukoll Bin il-bniedem, hu ma !iex
biex ikun moqdi, imma biex jaqdi u biex jag'ti 'ajtu b’fidwa g'all-kotra.” (Mk. 10, 43-45). Huwa min'abba din il-vi|joni ta’ esù dwar
il-!erarkija qaddisa tal-Knisja li kull Papa li nafu a'na, qal li huwa hu
“il-qaddej tal-qaddejja ta’ Alla”, fra|i tassew sabi'a.

Il-kontra ta’ dan huwa l-“klerikali|mu”,
“i|mu” ie'or li |-|mien tieg'u g'adda.
Il-klerikali|mu huwa meta n-nies ikkonsagrata kellhom setg'a u 'akma
esa!erata fuq il-Knisja. Huma kien kollox
u l-poplu kien qieg'ed hemm biss biex “jisma’, jitlob u j'allas”! Il-“klerikali|mu” qala’ 'afna problemi
lill-Knisja, u kien isa''a' id-divi|jonijiet fiha. Il-Kon ilju tkellem b’dawl !did fuq dan u
l-“Lumen Gentium”, id-dokument dwar il-Knisja li 'are! mill-Kon ilju,
jiddiskrivi l-Knisja mhux b'ala piramida imma b'ala poplu miexi flimkien lejn
g'arfien dejjem ikbar tal-Im'abba tal-Missier murija fi Kristu
(is-salvazzjoni). Dawn il-membri
tal-Poplu ta’ Alla lkoll g'andhom kari|mi differenti li lkoll g'andha b|onnhom
fil-Knisja. Kari|ma ta’ mportanza enormi
llum fil-Knisja hija l-Familja Nisranija.
F’ambjent pagan li pajji|na da'al fih, il-Knisja hi salvata mill-Familja
Nisranija li mhux biss hija sinjal li ji!bed nies lejn Kristu, imma tipprovdi
Presbiteri u mexxejja qaddisa g'all-Knisja.

L-Ewwel Qari

Nistg'u ng'idu li I|rael g'addha minn kull tip
ta’ esperjenza spiritwali negattiva fil-mixja tieg'u matul l-Istorja. Wa'da mill-ag'ar kienet il-korruzzjoni li
kull tant |mien kienu jaqg'u fija ulied Levi, is-sa erdoti tag'hom. Ma kinitx tkun biss korruzzjoni kif nifhmuha
a'na: !ibda g'all-flus u g'all-poter, imma wkoll kien ikun hemm |mien meta huma
jitilfu l-Fidi f’Jahweh u jmexxu lill-poplu lejn l-adulterju, ji!ifieri lejn
l-idolatrija tal-qima tal-allat pagani u barranin.

Dan nistg'u naqg'u fih anke a'na b'ala
Knisja. Hu 'afna aktar fa li milli
wie'ed ja'seb! L-allat tad-dinja tal-lum
mhumiex statwi ta’ mostri li jwerwruk; huma sbie' u b'al donnhom jag'mlu sens,
kultant. Meta l-Knisja titg'abba b’'afna
interessi, drawwiet u pi|ijiet li ma j'alluhiex taqdi l-Missjoni primarja
tag'ha, dawn ikun allat siekta li jkunu j!ebbduha ’il barra mit-triq
tag'ha. L-g'an tal-e|istenza tal-Knisja

mhux li tkun NGO o'ra, li tag'mel il-karità, tkun pre|enti fil-postijiet
tal-gwerra, tag'ti saqaf lil min hu bla dar e . Dan naturalment hu kollu tajjeb u min g'andu
l-Ispirtu ta’ esù dawn iwettaqhom, u 'afna iktar ukoll. Imma alla'ares li l-Knisja “misses the wood
for the trees”. Id-dinja hekk tixtieqha
lill-Knisja: tkun NGO b'all-NGO’s l-o'ra.
Id-dinja ma tridx li l-Knisja twettaq l-ikbar opra ta’ 'niena li hi biss
g'andha u li hi li xxandar f’wi kul'add, f’wi min irid jisma’ u min ma
jridx, li l-uniku Salvatur tal-bniedem huwa Kristu u Kristu biss. G'al dan il-g'an te|isti l-Knisja.

Hemm 'afna attivitajiet u ener!ija mo'lija
fil-Knisja. Il-!erarkija tag'ha g'anda
tkun spiritwali u qaddisa bi||ejjed biex tixpruna l-Knisja
g'all-Evan!elizzazzjoni, f’pajji|na l-ewwel u mbag'ad f’imkejjen o'ra. Pajji|na, il-parro i tag'na g'andhom b|onn
ji!u evan!elizzati. Kristu g'andu b|onn
li ji!i mxandar mill-ba|i mill-!did g'ax pajji|na tilef il-Fidi. Dak li g'adu j|omm il-knejjes tag'na miftu'in
mhix il-Fidi i|da ir-reli!jo|ità li wie'ed jista’ jsibha g'and wie'ed Lhudi,
jew Musulman, jew &indu, jew Buddist.
Il-Knisja trid tkun diffferenti, anke jekk iddejjaq. Biex tinbet il-Fidi vera fil-Misteru tal-G'id
ta’ Kristu hemm b|onn ta’ evan!elizzazzjoni ener!etika: l-ewwel g'an
tal-Knisja.

Isqfijiet, Kappillani, Presbiteri qaddisa u li
j'obbu lill-Knisja, fuq dan jinkwetaw, u mhux fuq il-festi, pur issjonijiet
bil-ktajjen u fuq jekk is-saqaf tal-knisja hux iqattar. Dawn g'andhom l-importanza sekondarja
tag'hom, imma jie'u 'siebhom 'addie'or.

Qari
mill-Ktieb tal-Profeta Malakija. 1, 14b
– 2, 2b, 8-10

Jien Sultan
kbir – ig'id il-Mulej tal-e|er ti – u ismi hu tal-bi|a’ fost il-!nus.

U issa
g'alikom dan il-kmandament, intom il-qassisin!
Jekk intom ma tisimg'ux, jekk ma tfittxux minn qalbkom li twe!!'u lil
ismi – ig'idil-Mulej tal-e|er ti – jiena nibg'at fuqkom is-sa'ta. Intom twarrabtu mit-triq, !ag'altu ’l 'afna
jitfixklu bit-tag'lim tag'kom; 'assartu l-patt ta’ Levi – ig'id il-Mulej
tal-e|r ti. U jien ukoll tlaqtkom
g'a|-|ebli' u g'at-tmaqdir tal-poplu kollu, b!alma intom ma |ammejtux triqati,
imma fit-tag'lim tag'kom 'aristu lejn l-u uh.

Mhux
Missier wie'ed g'andna, ilkoll kemm a'na?
Mhux Alla wie'ed 'alaqna? Mela
g'aliex nimxu bil-qerq bejnietna u nonqsu mill-!ieh lejn il-patt

ta’
missirijietna?

Salm Responsorjali

Min irid jag'mel karriera mill-po|izzjoni
tieg'u fil-Knisja, mhux tajjeb g'all-qadi tal-Knisja. Huwa l-bniedem umli li jg'id lill-Mulej:
“Hawn jien il-qaddej tal-Mulej; 'a jsir minni skont kelmtek” (Lq. 1, 38) li hu m'ejji tassew g'all-Presbiterat. Din hi sentenza li nafuha bl-amment, imma
kemm hi iebsa biex wie'ed jg'idha lil Alla b’qalbu kollha! In-nies li jikkonsagraw ru'hom lil Alla huma
nies b'alna, bid-dg'ufijat u l-problemi b'al kul'add. Anke huma jkollhom il-pjanijiet tag'hom g'al
'ajjithom. Alla ma 'alaqx robots meta
'alaq il-bnedmin. Kul'add g'andu mo'' u
dan il-mo'' jibda ja'seb u jirra!una qisu mi!nun.

Il-bniedem li hu tassew qaddej tal-Mulej u
tal-Knisja huwa dak li berred lil ru'u, u kif jg'id dan is-Salm 'elu: “{ammejt
ru'i fis-skiet u l-mistrie', b'al tarbija f’'o!or ommha; b'al tarbija miftuma,
hekk hi ru'i !ewwa fija.” (v. 2). Dan il-kliem sabi', naturalment jg'odd
g'alina u g'al kul'add. Santa Tere|a ta’
Avila kienet tg'id: “&obb lil Kristu u l-eluf ji!u warajk!” U dan hu storikament veru! Il-qaddisin, Presbiteri qaddisin li rriformaw
lill-Knisja u !ibdu popli s'a' warajhom, ma kellhom l-ebda ambi|joni li jag'mlu
dan. Riedu biss jag'mlu r-Rieda
tal-Missier g'ax fehmu xi 'a!a kbira li hi mportanti li nifhmuha a'na lkoll: li
fir-Rieda ta’ Alla hemm il-veru mistrie'.

Xi trid t'abbel mo''ok? &alli lil Alla jfassallek l-Istorja Hu! Wara kollox u fl-a''ar mill-a''ar, dak li
jrid Hu se jse'' u alla'ares ma jkunx hekk!
Imbierek il-bniedem, hu min hu, missier/omm ta’ familja, !uvni/xebba,
qassis jew isqof, li g'alih jg'odd il-kliem li dan is-Salm jg'id: “Mulej, ma
tkabbritx qalbi, anqas ma ntrefg'u g'ajnejja; jien ma !rejtx wara 'wejje! kbar,
jew wara 'wejje! og'la minni.”   &obb lil
 esù fuq kul'add, u l-eluf ji!u warajk...

Ritornell:
Mulej, 'arisli ru'i fis-sliem.

Salm 131

Mulej, ma tkabbritx qalbi,

Anqas ma
ntrefg'u g'ajnejja;

Jien ma
!rejtx wara 'wejje! kbar,

Anqas wara
'wejje! og'la minni.

Imma
|ammejt ru'i fil-kwiet u l-mistrie',

B'al
tarbija f’'o!or ommha;

B'al
tarbija miftuma, hekk hi ru'i !ewwa fija.

Ittama,
I|rael, fil-Mulej,

Minn issa u
g'al dejjem.

It-Tieni Qari

Pawlu 'abb lil Kristu fuq kollox. Dan kien il-prin ipju tas-su ess missjonarju
tieg'u. Hu fehem li kien Kristu, u
Kristu biss li kien miet g'alih biex kisiblu merti li g'amluh !ust quddiem
Alla. Min 'assar mill-ktieb tal-kont
tieg'u il-mewt ta’ Stiefnu l-inno enti?
Min 'aslu mir-responsabiltà tal-persekuzzjoni li hu mexxa kontra
l-Knisja |ag'|ug'a? Min saffi' mir-rabja

u l-!enn u l-kefrija ta’ |og'|itu? Kien
Kristu biss li g'amel dan, u Pawlu dan inteba' bih u baqa’ skantat kif Alla
seta’ j'obbu tant, lilu li, bla ma kien jaf, kien g'adu tieg'U.

Pawlu kien jaf li l-img'oddi kien t'assar u
n'asel fid-Demm qaddis ta’ Kristu. Dan
emmnu b’qalbu kollha u g'amlu umli mmens.
Anke jekk kellu karattru mhux fa li, il-fatt li dak kollu li kellu
tajjeb kien !ej minn Alla u mog'ti lilu bi Grazzja, b’rigal gratis u bla
mist'oqq, dan il-fatt g'amlu umlu u kejken quddiem Alla u quddiem
il-bnedmin. Hu ma kellu l-ebda
ambizzjoni 'lief li jxandar lil Kristu lin-nies imdallma. Hu !era l-!irja ta’ &ajtu jkabbar l-Isem ta’
 esù u lilU biss. Ma ried xejn
g'alih. Spi a fuq il-forka min'abba
dan. Dan hu l-karattru ta’ Presbiteru
tajjeb, ta’ Isqof, ta’ Papa.

Hu qatt ma kien ta’ pi| fuq 'add, tant li
kullimkien fejn kien jieqaf kien jipprova jsib xog'ol “temporanju”, jew kif
insej'ulu llum, “prekarju”, b'ala
'addiem tat-tined, li kienet is-seng'a tieg'u.
Tg'allem jg'ix ta’ sinjur u ta’ fqir.
Mhux importanti x’kien.
L-importanti li !ismu jkollu s-sa''a li jkompli ji!ri ’l hawn u ’l hinn ixandar, i'abbar, jitkellem,
i'ambaq fuq Kristu, s-Salvatur tieg'u.

Qari
mill-Ewwel Ittra ta’ San Pawl Appostlu lit-Tessalonkin. 2, 7b-9, 13

&uti: A'na
!ibna ru'na fostkom bil-'lewwa, b'alma omm t'addan lil uliedha. A'na g'o||ejniekom hekk li ridna naqsmu
mag'kom mhux biss l-Evan!elju ta’ Alla, imma 'ajjitna stess, daqskemm sirtu
g'e|ie| g'alina.

Intom,
'uti, tiftakruu fit-ta'bit u t-tbatija kbira tag'na. Sakemm konna qeg'din inxandrulkom l-Evan!elju
ta’ Alla, a'na 'dimna bil-lejl u bin-nhar, biex lil 'add minnkom ma
ng'abbu. U g'alhekk a'na wkoll ni||u
'ajr bla heda lil Alla talli l-kelma ta’ Alla, li intom smajtu minn g'andna,
ilqajtuha mhux b'ala kelma ta’ bniedem, i|da b'ala kelma ta’ Alla, kif tassew
hi: dik il-kelma li qieg'da ta'dem fikom li emmintu.

Evan!elju

Kristu je'odha kontra l-ipokre|ija reli!ju|a
li aktarx hi l-ag'ar e|empju ta’ wi   b’ie'or.
G'ax l-ipokrezija tistenna li ssibha fin-negozju u l-qlieg' tal-flus,
fil-politika u l-poter, fil-propoganda u r-reklami; imma f’dixxiplu ta’ Kristu, le! G'ax id-dixxiplu jsir b'all-Img'allem tieg'u,
u jekk id-dixxiplu hu bniedem ta’ wi   b’ie'or, allura dan hu reklam mill-ag'ar
ta’ Kristu g'ad-dinja. &afna jifir'u
meta ji|balja xi 'add li suppost hu qrib Kristu g'ax i'ossu li g'andhom ra!un
jattakkaw lill-Knisja. Huma l-“ uda”
tal-Knisja li jridulha dejjem id-deni u jridu li jaqbduha minn idha u je'duha
lejn il-Kalvarju. Fid-dinja je|isti
 irku kbir ta’ dawn in-nies g'edewwa ta’ Kristu. G'alhekk min i'obb lill-Knisja, jindiehex li
hu jkun ta l-'abel lil dawn l-imsejknin biex bih jorbtu l-Knisja milli tkun
kredibbli.

Il-Farizej u l-kittieba kienu l-mexxejja
spiritwali tal-Lhud fi |mien Kristu.
Kienu g'omja jmexxu lill-g'omja, imma esù kien jafhom sew. Hu jara min hu l-bniedem li hemm wara l-maskra. G'ax a'na lkoll nilbsuha l-maskra. &afna drabi mhux g'ax irridu imma g'ax
kostretti mis-so jetà u, wkoll, g'ax ma na ettawx lilna nfusna hekk kif
a'na. Nilbsu maskri differenti skont
l-okka|joni u skont ma’ min inkunu.
Tistag'!eb kif il-bniedem ma ji!!enninx!
Hu diffi li tkun taf il-bniedem li qed titkellem mieg'u, min hu. Imma Kristu kien jaf lil kul'add u llum jaf
lil kul'add.

Dawk li g'andhom kari|ma u xi awtorità
fil-Knisja ta’ Kristu, g'andhom xog'ol kbir, ta’ barra minn hawn, ta’ unur li
'add ma jist'oqqlu. Lejhom g'andu jkollna rispett kbir 'afna. Huma g'a|lu 'ajja elibi u ta’ sagrifi ju,
li ming'ajr im'abba sin iera lejn Kristu, wie'ed ma jistax jg'ixha. G'adda |-|mien tal-unuri fil-Knisja. De'lin fi |mien ta’ persekuzzjoni fid-dinja
tal-punent, u l-ewwel nies li fuqhom taqa’ l-mannara huma l-Presbiteri u
l-Isqfijiet tag'na. Nitolbu
g'alihom! Ng'inuhom fil-b|onnijiet
tag'hom! Ninkura!!uhom, u mhux irridu
minnhom biss. Dan hu li jistenna Kristu
minn g'andna, l-laj i. U g'andna jkollna
l-kura!! li n'obbuhom billi nikkore!uhom fejn hemm b|onn, biex tikber u
tissa''a dejjem aktar il-Knisja li hi l-Poplu ta’ Alla.

U n|ommu f’mo''na dejjem li l-Kelma li huma
jwasslulna mhix il-Kelma tag'hom imma hi l-Kelma ta’ Alla, il-Kelma li hi
Kristu.

Versett:
Hallelujah. Ilqg'u l-kelma ta’ Alla,
mhux b'ala kelma ta’ bniedem, i|da b'ala kelma ta’ Alla, kif tassew hi. Hallelujah.

F’dak
i|-|mien: esù kellem lin-nies u lid-dixxipli tieg'u, u qalilhom: “Fuq
il-katedra ta’ Mosè qag'du l-kittieba u l-Fari|ej. Mela kull ma jg'idulkom huma ag'mluh u
'arsuh, i|da tag'mlux kif jag'mlu huma, g'ax huma kliem biss g'andhom imma
fatti xejn. huma jorbtu qatet kbar u
tqal u jg'abbuhom fuq spallejn l-o'rajn, waqt li huma stess anqas b’sebag'hom
ma jridu j'arrkuhom. Kull ma jg'amlu,
jag'mluh g'al g'ajnejn in-nies; g'alhekk ikabbruhom il-filatterji tag'hom u
jtawlu l-!miemen tag'hom. I'obbu
l-postijiet ewlenin fil-pranzijiet, u s-si!!ijiet ta’ quddiem fis-sinagogi, u
jixtiequ min isellmilhom fil-pjazez u li n-nies isej'ulhom Rabbi.

Imma intom
t'allux min isej'ilkom Rabbi, g'ax l-Img'allem tag'kom wie'ed hu, u intom
ilkoll a'wa. U ssej'u ’l 'add missierkom
fuq din l-art, g'ax il-Missier tag'kom wie'ed hu, dak li hu fis-smewwiet. Hekk ukoll t'allux min isej'ilkom mexxejja,
g'ax il-mexxej tag'kom wie'ed hu, il-Messija.
Il-kbir fostkom g'andu jkun qaddej tag'kom; min jitkabbar, ji ekken; u
min ji ekken, jitkabbar.”